

Trgovačko ime:

DURSBAN E-48

Datum: 6.8.2008.

Izdanje: 2

1. Identifikacija proizvoda i proizvođača/dobavljača

- Trgovačko ime: DURSBAN E-48
- Šifra proizvoda: 104000
- Proizvođač/dobavljač: Chromos Agro d.d.
- Adresa: Žitnjak bb 10000 Zagreb
- Broj telefona službe za izvanredna stanja: centar za obavještanje tel: 112, Chromos Agro tel.: 385 1 2404 960, faks: 385 1 2404 420, mobitel 098 203 438.

2. Identifikacija o opasnosti**- Najvažnije opasnosti i učinci proizvoda:**

- na ljudsko zdravlje: može izazvati rak. Djeluje otrovno ako se proguta. Može izazvati oštećenja pluća ako se proguta.
- na okoliš: djeluje vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.
- fizikalno-kemijske opasnosti: zapaljivo.
- **Glavni simptomi učinaka:**
  - nakon dodira s kožom: kod osjetljivih ljudi izaziva nadraživanje uz svrbež.
  - nakon dodira s očima: kod osjetljivih ljudi nadraživanje s boli, crvenilom i suzenjem.
  - nakon gutanja: jako nadraživanje sluznica, mučnina, povraćanje, proljev, bol u truhu.
  - nakon udisanje: slabost, mučnina, vrtoglavica grčevi.

3. Sastav/podaci o sastojcima

- Vrsta kemikalije: pripravak insekticida za zaštitu bilja.
- Kemijski naziv djelatne tvari po IUPAC-u: 0,0-dietl-0-(3,5,6-triklor-2-piridil)-tiofosfat.
- Sastojci koji doprinose opasnosti proizvoda:

naziv sastojka/nečistoće	%	CAS broj	EINECS broj	oznake opasnosti	oznake upozorenja
Klorpirifos	46	2921-88-2	220-864-4	T, N	R 25, 50/53
Solvent nafta (laki aromati)	47	64742-95-6	265-199-0	T	R 45, 65

4. Mjere prve pomoći

- Opće upute: onečišćenu odjeću odmah skinuti sa sebe.
- Nakon dodira s kožom: svući svu natopljenu odjeću i obuću. Mjesta dodira temeljito oprati tekućom vodom i sapunom (barem 20 minuta). Ako se na mjestu dodira pojavi crvenilo potražiti savjet liječnika.
- Nakon dodira s očima: čistim prstima (prvo oprati ruke) raširiti kapke, usmjeriti mlaz vode u oko (ne prejaki mlaz i ne suviše vruća voda) i pritom kružiti očima tako da voda dospije u sve dijelove oka, ispirati najmanje 15 minuta, u slučaju jakog crvenila, boli i suzenja otići liječniku specijalisti.
- Nakon gutanja: oprati usta i ispljunuti. Ne izazvati povraćanje. Medicinska osoba treba provesti ispiranje želuca uz dodatak aktivnog ugljena.
- Nakon udisanja: nadraživanje sluznica, mučnina, povraćanje, proljev, salivacija, znojenje, bradikardija, bronhoreja, mioza, fascikulacije a u teškim slučajevima depresija CNS-a, koma, zatajenje disanja.
- Napomena za osobu koja pruža prvu pomoć: specifičan antidot je atropin i oksimi, uz suportivno i simptomatsko liječenje.

5. Mjere za suzbijanje požara**- Sredstva za gašenje požara:**

- prikladna sredstva za gašenje požara: pjena, raspršena voda, ugljični dioksid i suha kemijska sredstva.
- ne smiju se upotrebljavati za gašenje: vodeni mlaz, osim vodene magle za hlađenje zatvorenih spremnika.
- Posebne opasnosti: plinovite tvari koje se mogu osloboditi prilikom požara: ugljični monoksid, klorovodik, dušikovi i sumporni plinovi.
- Posebna oprema za zaštitu vatrogasaca: kod gašenja požara nositi masku za cijelo lice (HRN EN 136 s filtrom A (HRN EN 14387) ako koncentracija kisika nije pala ispod 17%. Kod koncentracija kisika u zraku ispod 17% upotrijebiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak doziran plućnim automatom (HRN EN 137). Koristiti komplet za zaštitu tijela od isijavanja topline.
- Ostali podatci: Kontaminiranu vodu nastalu gašenjem pokupiti odvojeno, ne smije dospjeti u kanalizaciju ili otpadne vode. Ostatke od požara i kontaminiranu vodu

Trgovačko ime:

DURSBAN E-48

Datum: 6.8.2008.

Izdanje: 2.

6. Mjere kod slučajnog ispuštanja

- *Osobne mjere opreza:* od gašenja zbrinuti u skladu s službenim propisima. uporabiti zaštitnu opremu, koristiti masku za cijelo lice (HRN EN 136 s filtrom A (HRNEN 14387). ako koncentracije kisika nisu pale ispod 17 %. Izbjegavati dodir s kožom i očima. Nakon rada obavezno se kupati. Nezaštićene osobe držati podalje.
- *Mjere zaštite okoliša:* spriječiti istjecanje i izlivanje u vodotokove i drenažne sustave postavljanjem pješčanih brana i pregrada. Omogućiti dobru ventilaciju. U slučaju većih istjecanja obavijestiti na broj 112.
- *Način čišćenja i sakupljanja:* kod većih količina iz oštećenog spremnika crpkom u sigurnosnoj izvedbi pretočiti proizvod u cijeli spremnik, ukloniti ostatak s tla adsorpcijom koristeći adsorpcijski materijal piljevinu, pijesak, zemlju i sl. Kod malih istjecanja proizvod prekriti pijeskom i prebaciti u spremnike koji se mogu hermetički zatvoriti.

7. Rukovanje i skladištenje

- **Rukovanje:**
- *Mjere opreza:* držati daleko od izvora topline i izvora paljenja.
- *Upute za sigurno rukovanje:* ne pušiti, piti niti jesti u prostoriji s opasnom tvari. U redovitim radnim uvjetima nositi pamučno ili slično radno odijelo, gumene čizme, propisane rukavice od nitrilne gume ili sličnog materijala.
- **Skladištenje:** *tehničke mjere i uvjeti skladištenja:*
  - PRIKLADNI UVJETI: skladištiti u dobro zatvorenim spremnicima u hladan i prozračan prostor.
  - UVJETE KOJE TREBA IZBJEGAVATI: izbjegavati skladištenje u prostoru s kemikalijama koje mogu izazvati požar.
- **Ambalažni materijali:**
- *Preporučeni ambalažni materijal:* plastična original coex ambalaža.

8. Nadzor nad izloženošću/osobna zaštita

- *Tehničke mjere za smanjenje izloženosti:* dobro ventiliranje radnog prostora.
- *Parametri nadzora:* za 8 satno radno vrijeme, MDK za Solvent nafta (laki aromati) je 100 mg/m³. (ExxonMobil)
- **Osobna zaštitna oprema:**
  - zaštita dišnih puteva:* kod viših koncentracija obavezno nositi masku za cijelo lice (HRN EN 136) s filtrom A (HRN EN 14387).
  - zaštitu ruku* zaštitne rukavice od nitrilne gume (HRN EN 374).
  - zaštita očiju:* zaštitne naočale ili vizir koji dobro prijanjaju.
  - zaštita kože i tijela:* u normalnim okolnostima pamučna ili neka druga radna odjeća , radne cipele s gumenim potplatom .
- *Opće zaštitne i higijenske mjere:* održavati propisanu higijenu za rad s opasnim kemikalijama. Držati dalje od živežnih namirnica i pića. Odmah skinuti kontaminiranu i zaprljanu odjeću.

9. Fizikalno kemijska svojstva

- *Oblik i boja:* svijetlo žuti koncentrat za emulziju karakterističnog mirisa
- *Plamište:* 49°C po Abel Pensky.
- *pH 5 % emulzije* 6,1
- *Stabilnost emulzije (CIPAC-D)* odlična, bez izlučivanja, 2 godine na 25°C.

10. Stabilnost i reaktivnost

- *Stabilnost:* stabilan na normalnim uvjetima skladištenja.
- *Uvjete koje treba izbjegavati:* ne raspada se kod predviđene upotrebe.
- *Opasne reakcije:* nisu poznate opasne reakcije.
- *Namjena proizvoda:* kao insekticid u poljodjelstvu.
- *Opasni plinovi raspada:* kod pravilnog rukovanja i skladištenja nisu poznati nikakvi opasni plinovi raspada.

11. Podaci o toksičnosti

- **Akutno trovanje preparatom Dursbane E-48**
  - oralno (štakor)* LD₅₀ 120 mg/kg .
  - dermalno (štakor)* LD₅₀ >500 mg/kg.
- **Lokalni učinci:**
  - akutno nadraživanje očiju (kunić)* ne djeluje nadražujuće.
  - akutno nadraživanje kože(kunić)* ne djeluje nadražujuće .

Trgovačko ime:

DURSBAN E-48

Datum: 6.8.2008.

Izdanje: 2.

osjetljivost kože (guinea prase):

ne djeluje senzibilizirajuće.

- Dodatne toksikološke upute

na temelju računskog postupka Općih smjernica Europske unije o klasifikaciji pripravka u važećoj verziji proizvod spada u opasne kemikalije, djeluje kancerogeno (kanc. kategorija 2).

12. Ekološki podaci**- Opće upute:**

spriječiti zagađenje prirodnih i umjetnih vodotokova..

- Ekotoksična svojstvaklorpirifos LC₅₀, 0,003 mg/l, 96 sati (pastrva).klorpirifos LC₅₀, 32-102 mg/kg za patke.klorpirifos LC₅₀, 76,5 mg/kg za piliće.klorpirifos LC₅₀, 1,14 µg/pčela.**13. Postupanje s otpadom****- Način postupanja s ostacima od proizvoda.:**

ostatak proizvoda se čuva u originalnoj ambalaži. Ne smije se zbrinjavati zajedno s komunalnim otpadom , nego se mora predati ovlaštenoj pravnoj osobi za zbrinjavanje otpada. Ne smije dospjeti u kanalizaciju.

- Onečišćena ambalaža:

Praznu ambalažnu bočicu isperemo 3 puta s malom količinom vode i to dodamo škropivu. Ispranu bočicu odložimo na zbrinjavanje.

- Važeći mjesni propisi:

zakon o otpadu (NN 151/03), Pravilnik o vrstama otpada (NN 27/96), Pravilnik o postupanju s ambalažnim otpadom (NN 53/96), Uredba za postupanje s opasnim otpadom 32/98).

14. Podaci o prijevozu**- Kvalifikacijske oznake za kopneni prijevoz po ADR/RID i GGVS/GGVE (međunarodni/tuzemni)****- Skupina pakiranja:**

III

- Etiketa:

6.1

- Šifra osnovne opasnosti (Kemlerov broj):

60

- UN broj

3017

- Tehnički naziv proizvoda:

TEKUĆI ORGANOFOSFORNI PESTICID, ZAPALJIV, OTROVAN, OPASAN ZA OKOLIŠ.

15. Podaci o propisima**- Podaci o opasnosti i mjerama sigurnosti (prema naljepnici):****Oznake opasnosti****T****OTROV****N****OPASNO ZA OKOLIŠ****Oznake upozorenja**

R 45

Može izazvati rak.

R 10

Zapaljivo

R 25

Otrovno ako se proguta.

R 50/53

Vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vodi.

R 65

Može izazvati oštećenje pluća ako se proguta.

Oznake obavijesti

S 2

Čuvati izvan dohvata djece.

S 13

Čuvati odvojeno od vode i hrane za ljude životinje.

S 20/21

Pri rukovanju ne jesti, piti niti pušiti.

S 44

U slučaju nesreće ili zdravstvenih tegoba zatražiti savjet liječnika (ako je moguće pokazati naljepnicu).

S 57

Koristiti odgovarajuću ambalažu kako bi se spriječilo zagađivanje okoliša.

16. Ostali podaci

Podaci počivaju na današnjoj razini naših znanja, međutim ne predstavljaju nikakvo jamstvo o osobinama proizvoda i ne zasnivaju nikakav ugovorni pravni odnos.

Značenje oznaka opasnosti: T-OTROVNO, N-OPASNO ZA OKOLIŠ**Značenje oznaka upozorenja** R 25 Otrovno ako se proguta , R 45 Može izazvati rak, R 65 Može izazvati oštećenje pluća ako se proguta . R 50/53 Vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi, može dugotrajno štetno djelovati u vod.